

Se neki odjek moramo zabeležiti, ki so ga vzbudili dunajski dogodki, in to je odjek med Nemci v krajih ob naši severni meji. Nemštvo v teh krajih je bilo od nekdanj prešinjeno vsenemškega duha. Pred svetovno vojno je tukaj cvetelo schönerejanstvo in wolfovstvo, sedaj pa vsenemško hitlerjevstvo. Nekateri elementi ne vedo, kako bi svoji vsenemški zagrizenosti dali dovolj jasnega izraza. Zato je nedavno v Cmureku izstopilo iz katoliške cerkve okoli 80 oseb. Ko je na dan sv. Jakoba izbruhnul na Dunaju ustanek, so ti elementi v obmejnih krajih smatrali, da je prišla njihova ura. V Radgoni, Obraini in Cmureku so se oborožili z revolverji in puškami ter hajd na zavetje uradnih poslopij, s katerih so se kmalu pojavile hitlerjevske zastave. V Radgoni so zaprli okrajnega načelnika, predsednika okrajnega sodišča in dru-

ge javne funkcionarje. S kljukastimi križi na rokavih in s »Heil Hitler!« klici na ustnicah so drveli po ulicah. Njihova slava ni dolgo trajala. V Cmureku je zadostovalo, da so v uradnem poslopiju, kamor so hitlerjevci vdrli, jim skozi vrata pomolili pred nos dve puškini cevi. Ko sta počila dva strla ter se pojavilo orožništvo, so se hitlerjevci razbegli na vse strani. V Radgoni je bilo izpočetka orožništvo preslabo proti toliki množici. Ko pa mu je prišel Heimwehr na pomoč, voditelji hitlerjevcev niso riskirali napada, marveč so se uporniki v skupinah po 10 in 15 pogнали v beg preko obmejnega betonskega in železniškega mosta na jugoslovansko ozemlje, skupaj 85 oseb, med njimi 4 ženske. V Gornji Radgoni jih je sprejelo naše orožništvo ter jih interniralo.

Romarji v Marijino Celje:

Vsi, ki ste že romali ali mislite tja romati, ne pozabite si kupiti † dr. Anton Medveda knjigo: **V Marijinem Celju**. V njej so zgodovinske in potopisne črtice kot tudi pridige † dr. Antona Medveda, ki jih je imel v Marijinem Celju. Knjig je še samo 200 na razpolago in jih oddajamo po 5 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

misijonar zopet povzame besedo. Občinstva je sedaj več, tako jim pripoveduje, toda odlične osebnosti še vedno manjkajo. Na vsak način je treba, da je prisoten mandarin (okrajni glavar). In res se dajo pregovoriti ter pošljejo po njega. Mandarin pride in ko vidi misijonarja, ki je bil njegov dober znanec, poklekne pred njega ter ga prosi odpuščenja za vse, kar se mu je zgodilo v tem okraju. Podivjano druhal pa je napodil domov. Tako je misijonarja poleg očividne božje pomoči tudi rešila lastna hladnokrvnost. Sam ni zgubil glave in tako je preprečil, da mu je tudi niso vzeli razdivjani pogani. Misijonar Kerec — kakor znano naš rojak iz slovenskega Prekmurja — dostavlja svojemu poročilu te-le besede: »Tisti kraj torej ni posebno mikaven. Vendar mene nekaj vleče, da bi šel še jaz poskusit svojo srečo. Seveda temu odločno nasprotujejo moji sobratje misijonarji in moji gojenci v šoli. Počakal bom na ugodno priliko.«

Kitajec daje zgled. Izredno velik primer krščanske dobrotelosti je Lo-Pa-Hong, ki spada med najbogatejše ljudi na Kitajskem. Lo-Pa-Hong je katoličan, ki vestno upošteva evangeljski opomin, da lažje pride kamela skozi šivanino uho (ko pa bogataš v nebesa). Zato si dela z mamonom prijateljev, da ga, ko obnemore, sprejmejo v večna prebivališča. Lo-Pa-Hong vsak dan ministri pri sv. maši ter prejme sv. obhajilo. Številna in velika so njegova dela krščanskega usmiljenja. Nedavno je obhajal svoj 60. rojstni dan. Ob tej priliki je apostolski vikar iz Nankinga daroval sv. daritev, ki so se je udeležili zastopniki svetne in duhovske oblasti. V nagovoru je na osnovi Gospodovih besed: »Na njih sadu jih boste spoznali« orisal sadove Lo-Pa-Hongovega krščanstva. To so številne njegove ustanove, ki delujejo v največjo duševno in telesno korist bližnjega. Isto misel je tudi poudarjal župan velikega mesta Šangaja, general U-Te-Ken. Slavljencu je povzročila veliko radost brzojavka Svet. Očeta, ki mu čestita ter se mu zahvaljuje za njegovo vzorno krščansko dobrotelost. Lo-Pa-Hong je svojo 60letnico najboljšo in najtrajnejšo proslavil z zgraditvijo doma za brezdomce in nove bolnišnice v čast prečistega Srca Marijinega. Ko bi velika dobrotelost tega vzorno-katoliškega Kitajca našla posnemovalce v krogu bogatašev po svetu, bi to pomenjalo veliko olajšanje bede in stiske današnjega človeštva.

IZ RAZNIH DRŽAV

IZ NEMIRNE AVSTRIJE.

Žrtve zadnjega upora v Avstriji znašajo po uradnih podatkih na strani vladnih čet ter oddelkov 78 mrtvih in 165 ranjenih. Na strani upornikov 200 mrtvih, več sto ranjenih in nad 1200 ujetnikov.

Usoda avstrijskih beguncev pri nas. Med boji med uporniki in vladnimi oddelki na Štajerskem in Koroškem, ki še niso povsem udušeni, je pribežalo na naše ozemlje pri Gornji Radgoni in Dravogradu mnogo avstrijskih narodnih socialistov. Begunci so po večini

brez vsega. Pri nas so v naglici organizirali taborišča za begunce v Varaždinu, Belovaru in Požegi. Vse dosedanje begunce iz Koroške in Radgone so odpremili dne 29. julija (nekaj sto po številu) v Varaždin. Drugi prevoz iz Dravske doline je bil odpremljen dne 30. julija v Belovar.

Dr. Rintelen živ. Dr. Rintelen je bil avstrijski poslanik v Rimu. Ob izbruhu upora v Avstriji se je pripeljal z letalom iz Rima na Dunaj, da prevzame prevratno vlado. Puč ni uspel, dr. Rintelen je moral v zapor in so pisali, da je odal sam nase strel iz samomorilnega namena in je podlegel. Najnovejše vesti iz Dunaja oznanjajo, da je Rintelen živ, mu gre na bolje in bo podal vsa pojasnila o nakanah pučistov.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Misijonstvo in Slovenci. Misijonstvo je dolžnost vsakega kulturnega naroda. Kulturni narod ima nalogo, da širi pravo kulturo in prosveto v pokrajinah, kamor še luč prave prosvete ni prodrla. Prava prosveta pa je združena s pravo vero. Zato je posebna dolžnost katoliških narodov, da v poganskih ali nekatoliških pokrajinah širijo luč sv. vere in z njo luč omike in izobrazbe. Slovenci se te svoje kulturne naloge zavedamo. Ze v prejšnjem stoletju smo poslali med pogane misijonarje, kojih imena so zaslovela po svetu (Knoblehar, Pirc, Baraga). Osobito po svetovni vojni, ko smo Slovenci z lastno narodno državo tudi v javnosti izvršili svoj pristop v krog kulturnih narodov, je misijonska ideja med nami doživela velik razmah. Sinovi in hčere našega naroda delujejo v misijonskem področju po raznih delih sveta. Vsako leto, vsako četrtletje se njihovo število pomnoži. Tako je odšel pretekli mesec mlad duhovnik Misijonske družbe (lazarist) Franc Jereb — rojen leta 1906 v Radomljah pri Kamniku, v duhovnika posvečen leta 1932 — v Pariz, odkoder odpotuje na Kitajsko, v svojo novo domovino. Želimo, da bi tamkaj bil svoji

stari domovini v čast ter da bi Bog blagoslovil njegovo delo.

Hladnokrvni misijonar. Znani slovenski misijonar Jožef Kerec, ki deluje na Kitajskem, poroča v »Katoliških misijonih«, da prebivajo v severnem delu salezijanskega misijona divji ljudje brez pravega stika z ostalimi Kitajci. Misijonarjem, ki imajo drugod dela čez glavo, ne pride na um, da bi med njimi tratili svoje moči. Misijonar Bruyon (Brijon) pa je hotel tudi med njimi poskusiti svojo srečo. Ljudje so kajpada hudi malikovalci in praznoverci. Skozi njihovo naselje ne sme nikdo jahati na konju, ker to prinaša za okraj nesrečo. Misijonar tega ni vedel ter je brez vsake zle slutnje jahal skozi glavno vas. Takoj so planili po njem, ga potegnili s konja ter vlekli pred svojo pagodo (pogansko svetišče), da bi ga zaklali in darovali bogovom v spravo za storjeno žalitev. Slekli so ga, nabrusili nože ter se pripravili, da izvrše »daritveno« dejanje. Misijonar je ohranil mirno kri. Pojasnil jim je, da bi zakol bil veličastnejši, ako bi se izvršil ne pred maloštevilnim občinstvom, marveč pred večjim številom ljudi, zlasti bi moralo biti navzočih več odličnih oseb. Zato jim predlaga, naj ga zakoljejo v večji sosedni občini. Predlog je bil sprejet. Nagega, trdno zvezanega peljejo uro daleč v sosedno vas. Spremljalo ga je več sto divjakov. Ko so se zbrali na glavnem trgu,

Kazen za stare grehe. Japonska danes ograža svet na gospodarskem in političnem področju. Njen dumping (prodajanje blaga pod ceno) se čuti ne samo v Aziji, marveč že tudi v Evropi. Japonska konkurenca dela naši industriji, obrti in trgovini veliko preglavic. V političnem oziru stremi Japonska za nadvladjem nad vzhodno Azijo, odkoder hoče komandirati svet. Bivši vojni minister general Araki je v listu japonske vojaške zveze zapisal te besede: »Duh Japonske mora zavladati nad 5 deli zemlje in nad 7 morji. Kar se protivi njegovemu razširjanju, se mora odstraniti, če ne drugače, s silo. Belo pleme je tlačilo in izkoriščalo dežele vzhodne Azije. Japonska tega načina ne bo trpela več.« Besede so jasne. Od Azije preti Evropi nevarnost, ki jo je Evropa sozapravila. Evropski kapitalizem je azijske narode tlačil in izkoriščal. Samo nova Evropa, ki se bo otresla grehov svojih očetov, bo kos preteči nevarnosti. To je tista Evropa, ki bo pustila liberalno-kapitalistične metode (načine), ki bo strogo izvajala načelo pravičnosti po posameznih državah, ki ne bo več gazila dostojanstva poedinca in celega naroda, ki bo ohranjala red in mir med narodi. Bo-li Evropa to storila? Božji mlini meljejo počasi, pa sigurno. Danes slišijo njihovo klopotanje tudi že taki ljudje, ki so prej imeli ušesa samo za cvenk zlata in za pok šampanjskih steklenic.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—
polletno Din 16.—
četrtletno Din 9.—

ZOBNI KAMEN

je lahko nevaren-

svari lupa

Če se zobni kamen o pravem času ne zapazi in ne odpravi, se utegne zgoditi, da razrahlja zobe in da zobje nazadnje celo izpadejo. To pa prepreči Sargov Kalodont. Zakaj Sargov Kalodont je edina krema pri nas, ki ima v sebi znanstveno priznani sulforicinovi oleat po dr. Bräunlichu, ki odpravi nevarni zobni kamen in ki prepreči, da se ne naredi drug. Kdor porabi vsak dan nekaj minut za nego zob s Kalodontom — ima vse svoje dni zdrave zobe!

SARGOV

KALODONT

Protiv zobnemu kamnu

Osvoboditelj Maribora †

Dne 26. julija je presenetila Maribor tužna vest, da je preminul v Uncu pri Rakeku naš slovenski general g. Rud. Maister — osvoboditelj Maribora in ob prevratu ena prvih in najbolj zaslužnih osebnosti za Slovenijo. Letos 29. marca je še obhajal svojo 60letnico in sedaj je nam smrt nenadoma iztrgala tolikanj zaslužnega moža, ki je živel in trpel s slovenskim narodom.

Iz življenja in delovanja slovenskega generala Rudolfa Maistra.

Rajni general se je rodil 29. marca 1. 1879 v Kamniku kot sin višjega finančnega preglednika. Gimnazijo je študiral v Kranju ter Ljubljani, kadetnico je končal na Dunaju leta 1894. Služboval je v činu častnika v Ljubljani, Celovcu, Przemyslu, Celju ter v Mariboru. Že v mladostnih oficirskih letih je bil odločen narodnjak in je imel radi tega tudi več neprilik. Ob izbruhu svetovne vojne je moral tudi on okusiti, da radi narodne odločnosti ni bil dobrodošel višjemu vojaškemu vodstvu. Moral je za 3 mesece v Gradec, odkoder se ni smel ganiti in je bil pod stalnim nadzorstvom. Posredovanju g. dr. Anton Korošca je us-

pelo, da je smel nazaj v Maribor, kjer je prevzel poveljstvo črnovojniškega okrožja.

V Mariboru je ostal v stalnih stikih z g. dr. Korošcem in g. dr. Krekom, ki je tedaj rad zahajal v Maribor in razvijal svoje dalekosežne načrte o razvoju Slovencev po zlomu Avstrije.

Koj po prevratu je bil Maister na mestu in je prevzel z vso navdušenostjo poveljstvo nad Mariborom in celim Sp. Stajerskim. Narodni svet je imenoval g. Maistra za generala, da je lažje nastopil napram nemškimi oficirjem v Mariboru, ki so bili v višjih činih. S pomočjo slovenskih častnikov in moštva je 23. novembra 1918 razorožil nemško »zele no gardo« v Mariboru in je zasedel vse naše kraje ob severni meji ter je ohranil vrhovno poveljstvo nad Slovenijo do 23. januarja 1919, ko ga je zamenjal general Krsta Smiljanič.

Kmalu po prevratu se je g. Maister trudil, da bi bilo prišlo do zasedbe Celovca, kar pa mu ni uspelo. V znani koroški ofenzivi 1919 je bil poveljnik labodskega oddela, ki je prodiral zmagovito v smeri Dravograd—Št. Pavel. G. Maistru se je posrečila zasedba Velikoveca in je skupno s Srbi očistil Koro-

sko nemških band, ki so se v nekaterih mestih upirale zmagovalcem.

G. generalu Maistru so bile izročene priprave za koroški plebiscit. Ko si je ogledoval Slovenijo sedanji naš kralj kot regent, je bil Maister med njegovimi spremljevalci in je bil odlikovan z imenovanjem za častnega kraljevega adjutanta ali pribočnika.

Leta 1921 je bil predsednik razmejitvene komisije med našo državo ter Italijo. Po zaključitvi razmejitvenega dela je bil upokojen leta 1923 v činu divizijskega generala in je ostal v Mariboru. Za svoje obilne zasluge je bil odlikovan z najvišjih mest in njegovo osvoboditelno delo je priznal tudi priprosti narod. Maister je imenovalo za častnega občana 28 obmejnih kmečkih občin in med mesti: Ljubljana, Maribor in Kamnik.

Maister bo živel med slovenskim narodom ne le kot dostojanstveni general ter osvoboditelj, ampak kot čistan pesnik. V dijaških in oficirskih letih je bil priden sotrudnik slovenskih mesečnikov in političnih listov. Izdal je svoje mehkodoneče pesmi, ki so si osvojile ljudsko dušo v onih težavnih letih po prevratu.

Kako velik in požrtvovalen ljubitelj slovenske književnosti je bil rajni, nam dokazuje njegova knjižnica, v kateri so zbrani vsi slovenski književni proizvodi od početka do najnovejše dobe. Maistrova knjižnica predstavlja milijonsko vrednost in mu je bil prostor, kjer se